

“Ars Musica”

TOEKOMSTVISIE ARS MUSICA

2018-2020

Hoe gaat onze toekomst er de komende jaren uitzien? Een muzikale zoektocht, vernieuwend en uitdagend? We hebben de actualisatie van de toekomstvisie zorgvuldig uitgewerkt in een aantal onderdelen. Wat willen we als koor zijn, hoe gaan we dat vormgeven en wat wordt er dan van ons verwacht? Ars Musica uit de Kunst in muzikale vriendschap!

DOEL VAN DE TOEKOMSTVISIE ARS MUSICA 2018-2020

“Ars Musica uit de Kunst, zingen in muzikale vriendschap”

Ars Musica wil een koor zijn met een juiste kruising tussen muzikale prestatie en het plezier in zingen, m.a.w. zowel het muzikale als sociale element spelen een rol.

Met deze slogan heeft het koor Ars Musica de laatste jaren flink aan de weg getimmerd en uitdagende zangprojecten gerealiseerd zoals het opnemen van een complete CD en de uitvoering van het grote project Beestenboel in 2017. Naast deze grote projecten heeft Ars Musica tevens allerlei andere vormen van optredens verzorgd, zoals Flashmobs in het centrum van Venray, Bus-toer Schijt aan de Grens, optreden in de Engelse Tuin en de Wijktoer door de diverse wijken in Venray. Ook buiten Venray heeft Ars Musica van zich laten horen, denk daarbij aan optredens in de plaatsen Horst, Overloon en Deurne.

Met de uitslag van de enquête in 2017 wil het koor in het zingen als vrijetijdsbesteding het accent leggen op de muzikale prestatie. Het koor wil blijven zoeken naar nieuwe creatieve uitdagingen en niet de vanzelfsprekende paden bewandelen. Daarbij hoort een heldere omschrijving van het kwaliteitsniveau van ons koor. Bewaking van de kwalitatieve mogelijkheden van de individuele zanger is noodzakelijk om te voorkomen dat de kwaliteitsverschillen binnen het koor te groot worden. Een egale klankkleur door afstemming van de onderlinge stemgroepen is een kwaliteitsfactor. Tevens is kwaliteitsbewaking nodig om voor leden en potentiële nieuwe zangers aantrekkelijk te blijven.

1. ANALYSE VAN HET KOOR EN FUNCTIES

Inventarisatie: Ars Musica is een gemengd koor met een gemiddelde leeftijd van ongeveer 69 jaar.

Analyse muzikaal: De ouder wordende stem binnen het koor, vraagt extra aandacht om de gewenste kwaliteit van het zingen op peil te houden. Derhalve zal een met regelmaat terugkerende stemtestronde noodzakelijk zijn. Vitaliteit van de stem blijven trainen, is belangrijk om zo lang mogelijk op gewenst niveau te kunnen blijven zingen.

Muzikale functie: Met een gestelde kwaliteitsnorm van de individuele stemmen wordt een gewenste klankverhouding (het afstemmen binnen de stemgroep naar egale klank) bereikt. In de wekelijkse repetities wordt de beheersing van zuiverheid, dictie etc. van de uit te voeren werken getraind. Dit draagt bij aan voldoening en plezier en ontwikkelt de aanleg van muzikaliteit.

Analyse sociaal: Ars Musica wil graag in muzikale vriendschap zingen waarbij de onderlinge sociale contacten een belangrijk element vormen.

Sociale functie: Voor koorleden is het gezellig samenzijn en onderlinge contacten naast het zingen belangrijk. Dat wordt uitgedrukt in de jaarlijkse einde-seizoen bijeenkomst, het jaarlijks koor-uitje, het Nieuwjaarstreffen, tuinonderhoud werkzaamheden en andere werkvormen, en het gezamenlijk bezoeken van bijvoorbeeld de uitvoering van het Bach-Oratorium in Kerkrade.

Ars Musica stelt zich ten doel voor de leden die niet meer aan het muzikale niveau kunnen voldoen een passende oplossing te zoeken. Koorleden kunnen altijd, indien zij dat zelf wensen, betrokken blijven bij Ars Musica met een aangepast lidmaatschap.

Analyse creatieve functie:

In het project Beestenboel zat heel veel creativiteit verscholen. Het project heeft bijzonder veel energie gekost en tegelijkertijd ook veel waardering opgeleverd. Dit maakt echter dat we voor de toekomst ons moeten richten op kleinere projecten, die evengoed verrassend en uitdagend zijn.

Creatieve functie: Bij het zingen zoekt Ars Musica naar het onderscheidende in een optreden door iets extra's toe te voegen zoals:

- Zingen combineren met wandelen, eten, of interactief met het publiek te zijn.
- Variaties in samenstelling en programma's en begeleidingsvormen.
- Aandacht voor onze presentatie tijdens optredens en meer bijzonder maken door bijvoorbeeld beweging of anderszins.

Ars Musica wil graag de creatieve paden blijven bewandelen en dus zoeken naar samenwerkingsverbanden die verrassend, uitdagend en vernieuwend kunnen zijn. Dit alles om juist een andere doelgroep te bereiken met het zingen.

2. UITGANGSPUNT KWALITEITSNIVEAU KOORLEDEN

De koorleden hebben in de eind 2017 gehouden enquête (**zie bijlage 1: Vragenlijst enquête**) aangegeven dat ons huidige repertoire uitgangspunt moet blijven voor het toekomstig beleid. Het repertoire zoals we dat nu zingen en beheersen, beoordelen de leden als goed en met voldoende variatie. Enkele kanttekeningen daargelaten. Dat betekent dat we met de huidige samenstelling van het repertoire moeten doorgaan. De variatie en de in het repertoire tot uiting komende moeilijkheidsgraad van de liederen hebben immers een breed draagvlak.

Het koor zoekt in de concerten naar:

- samenwerkingsverbanden die onderscheidend en creatief zijn. Repertoirekeuze uit de verschillende stijlen, van lichtklassiek tot popmuziek zoals recent uitgevoerd in het project Beestenboel in 2017 en in Deurne 2017 dienen daarbij als uitgangspunt. De vierstemmige muziek van ons repertoire omvat deze stijlen met niet al te complexe harmonieën (samenklanken) en ritmen. Onder niet al te complexe samenklanken wordt verstaan muziek die niet voortdurend dissonant is maar als welluidend en logisch wordt ervaren binnen de mogelijkheden van de omvang van de stemmen.
- Uit het hoofd zingen geeft meer zelfvertrouwen en draagt bij aan een betere presentatie en uitvoering van het concert. Afhankelijk van het soort optreden zal vooraf door dirigent en muziekcommissie worden afgestemd welke werken we uit het hoofd gaan zingen. Hiermee wordt het muzikale geheugen getraind en wordt het zelfstandig kunnen zingen van elk individueel koorlid gestimuleerd.

GEHANTEERDE REPERTOIRELIJST KWALITEITSNIVEAU

Cantate Domino – G.O. Pitoni

Benedictus sit Deus – W.A. Mozart

Verleih' uns Frieden – F. Mendelssohn-Bartoldy

Requiem – E. Gylkison

Come again – J. Dowland

Who is Sylvia – Fr. Schubert

As torrents in Summer – E. Elgar

Blue Moon – R. Rogers arr. J. Althouse

Africa – Arr. Roger Emerson

Tequila Samba – Guy Turner

3. VERANTWOORDELIJKHEID EN KWALITEITSBEWAKING VAN NIVEAU

3.0 ALGEMEEN

In januari 2018 is een integrale stemtestronde gehouden voor het hele koor. Doel van deze stemtestronde is om te bekijken of alle koorleden het huidige repertoire nog kunnen zingen. En tevens de mogelijkheid te hebben om de koorleden individueel van advies te voorzien over het gebruik van hun stem. Verder wordt met een stemtestronde bekeken of de koorleden nog op de juiste plek staan in hun eigen stemgroep. Het nastreven van een zo homogene klankkleur is daarbij het doel.

Voor deze stemtestronde is als uitgangspunt genomen de resultaten van de vooraf gehouden enquête onder de koorleden (**zie bijlage 2: Tussenrapportage toekomstvisie**)

In de Algemene Ledenvergadering zal het concept toekomstvisie worden besproken en vastgesteld. Elke 3 jaar zal een werkgroep Actualisatie Toekomstvisie opnieuw met een actualisatie van de Toekomstvisie komen en deze voorleggen aan de leden in de Algemene Ledenvergadering ter besluitvorming.

3.1 ANALYSE KWALITEIT KOOR

Ars Musica zingt in bezetting van SATB. Meerstemmigheid doet zich voor op twee manieren. De verticale lijn (akkoorden, bijvoorbeeld: Da unten im Tale, noemt men homofonie en horizontale lijn (elke stem is zelfstandig, bijvoorbeeld de canon), noemt men polyfonie. In de canon hebben alle partijen een gelijkwaardige rol. Dat vereist van elke stem optimale zelfstandigheid om ontsporing te voorkomen. Denk daarbij aan: op het juiste moment inzetten, zuiverheid, dictie en goed luisteren naar de andere stemmen. De driejaarlijkse stemtestronde is een goed instrument om de individuele kwaliteit en ontwikkeling van de koorzangers te meten, zeker gelet op het feit van de ouder wordende stem. Koorscholing middels workshops, zangdagen etc. blijft eveneens noodzakelijk om de

ambities van het koor op peil te houden. Ook facilitering van individuele scholing behoort tot de mogelijkheden.

3.2 ACTIES

Stemtesttoets: Om het kwaliteitsniveau van het koor te bewaken is het noodzakelijk elke drie jaar de zittende leden te toetsen. Hiertoe zal het onderstaand toetsingskader worden gehanteerd. Van belang is dat het toetsingskader door de koorleden gekend en gedragen wordt.

Scholing: Jaarlijks zal in de jaarvergadering een plan worden voorgelegd waarbij scholingsmogelijkheden worden besproken en hoe bijgaande kosten gedragen kunnen worden. Bestuur in samenwerking met dirigent zoeken naar gerichte scholingsvormen zowel individueel als collectief.

Jaarkalender: Om een goed overzicht te krijgen van de aankomende concerten en de repetitietijd die een optreden vergt, is het van belang dat we gaan werken met een Agenda Jaarkalender van uitvoeringen. In samenwerking met bestuur, muziekcommissie en dirigent zal de planning zorgvuldig opgesteld worden. Streven moet zijn om jaarlijks bij de Jaarvergadering een concept van Jaarplanning te kunnen presenteren.

Repetitie: Bij uit het hoofd leren zal dirigent en muziekcommissie zoeken naar een goede balans tussen nieuw in te studeren repertoire en herhaling van reeds gekende werken. Herhaling van gekende werken zorgt voor een verfijning van de klank en daarmee wordt het muzikale niveau van het koor behouden.

3.3 TOETSINGSKADER STEM

Getoetst wordt in een aangekondigde stemtestronde op de kwaliteit van de individuele zangstem met als doel:

- De stemmen zo te groeperen dat een optimale balans in het koor ontstaat
- Te constateren of de stem, met het klimmen der jaren, blijft voldoen aan de eisen zoals in de Toekomstvisie van Ars Musica 2018-2020 beschreven is.
- Eenmaal per drie jaar wordt voor het hele koor een stemtest gehouden. Tussentijdse toetsing kan door elk lid en de dirigent doorlopend worden aangevraagd in overleg met het bestuur.

Algemeen beoogd kwaliteitsniveau van de stem

Er moet sprake zijn van een zekere mate van gevoel voor/ binding met (affiniteit), zingen en muzikale aanleg zonder hoorbare stemgebreken. Het gaat er om dat je van nature beschikt over toongevoel en muzikaal geheugen.

Algemene muzikaliteit wordt getoetst middels een stemtest voor amateurzang.

De Stemtest: de stemtest (zie bijlage 3: Stemtestformulier 2018) bestaat uit een technische beoordeling m.b.t. zuiverheid, ritmiek, metriek, uitspraak en dictie en klankkwaliteit.

De stemtest wordt individueel afgenomen door de dirigent, één persoon of in groepjes van maximaal drie personen.

- De omvang van de stem. Hieruit blijkt de stemindeling sopraan, alt, tenor of bas.
- Muzikaliteit wordt getoetst middels het Stemtestformulier 2018.

- Nieuwe leden doen de stemtest na een kennismakingsperiode van een aantal weken. In overleg met de dirigent wordt het tijdstip bepaald. In afwijking van het stemtestformulier kunnen nieuwe leden dan een zelf gekozen lied voorzingen.

Toetsing op vaardigheden.

Gestelde verwachtingen: van elk koorlid mag een actieve houding verwacht worden. Dit komt tot uiting in:

- Het zingen in gezamenlijkheid en daarmee dus het bijwonen van de repetities.
- Het zoveel als mogelijk gebruik maken van de geboden extra faciliteiten. Een vorm kan zijn het bijwonen van extra repetities en het werken met muziekbestanden.
- Het aannemen van een flexibele houding ten aanzien van de plaats in het koor als omstandigheden er om vragen.

Indien een lid aan deze gestelde voorwaarden van het toetsingsbeleid niet/onvoldoende voldoet, kan het koorlid een gesprek aanvragen bij dirigent of bestuur. Dan zal worden bekeken of we de problemen kunnen oplossen. Mogelijk extra faciliteren waardoor men aan de voorwaarden kan voldoen, behoort tot de mogelijkheden. Mocht een koorlid niet in staat of bereid zijn om gebruik te maken van de geboden faciliteiten, dan is het mogelijk dat het koorlid niet meer actief kan meezingen. Bestuur en dirigent zetten zich in om het betreffende koorlid goed te begeleiden naar een mogelijk andere vorm van zingen. Deze leden zullen, indien zij dat zelf wensen, wel altijd betrokken blijven bij de activiteiten van Ars Musica.

Diversificatie binnen het koor:

Ars Musica stelt zich ten doel de koorleden waarvoor het huidig repertoire niet meer haalbaar is, een alternatief te bieden. Het bestuur denkt na over het zingen in een apart te vormen groep onder de paraplu van Ars Musica. Bij het opstarten van een nieuwe groep zal Ars Musica alles in het werk stellen om de start van een nieuwe groep tot een succes te maken. Zingen als plezierige vrijetijdsbesteding en de onderlinge contacten staan hierin voorop.

Andere vormen van nevenactiviteiten bij Ars Musica:

De koorleden die niet meer het beoogde niveau kunnen zingen, wordt eveneens de mogelijkheid geboden op een of andere manier bij Ars Musica betrokken te blijven. Mogelijkheid van inzet bij andere werkzaamheden zoals bijvoorbeeld, reiscommissie, activiteitencommissie, etc. zodat deze koorleden de verbondenheid met Ars Musica blijven houden.

Ars Musica biedt de koorleden die niet meer het beoogde niveau kunnen zingen de mogelijkheid gebruik te blijven maken van de sociale gebeurtenissen binnen het koor zoals kooruitjes en feest bijeenkomsten. Ook het komen kijken en beluisteren van een repetitieavond kan daaronder vallen.

Bijlage 1: Vragenlijst enquête.

Bijlage 2: Tussenrapportage toekomstvisie.

Bijlage 3: Stemtestformulier 2018.

Bijlage 1.**Vragenlijst enquête.**

De werkgroep die een hernieuwde toekomstvisie voorbereidt wil graag op enkele aspecten jouw mening of gevoelens weten. De werkgroep zal die betrekken bij de voorbereiding. Misschien heeft de werkgroep nog behoefte aan een toelichting op jouw antwoorden of wellicht wil de werkgroep de antwoorden (deels) bespreken in kleine groepjes van leden. Daarom verzoeken we je om jouw naam te vermelden. Mocht je daar onoverkomelijke bezwaren tegen hebben, dan mag je die ook achterwege laten. Je kunt de vragenlijst inleveren op de repetitie-avond van 3 oktober 2017. Mocht je dan niet aanwezig kunnen zijn, dan kun je hem ook afgeven bij een van de bestuursleden of sturen naar Jo van Lieshout. De werkgroep doet er alles aan om met jouw en andermans antwoorden discreet om te gaan.

1	a. Hoe beoordeel jij jouw eigen stem?	☐ uitstekend
☐ goed
☐ matig
☐ weet ik niet
	b. Hoe zou je dat willen laten toetsen?	☐ individueel
☐ in kleine groepjes
2	Wat vind je van ons repertoire?	☐ te gevarieerd
☐ voldoende gevarieerd
☐ onvoldoende gevarieerd
3	We zijn bezig met uit het hoofd leren en thuis oefenen van liederen. Moeten we daarmee doorgaan?	☐ ja
☐ neen
4	We willen in onze optredens graag onderscheidend zijn, aansprekend voor het publiek en uitdagend voor onszelf. In welke vormen zou dat kunnen?	
5	Wil jij behalve door mee te zingen, ook op andere manieren bijdragen aan het functioneren van het koor?	☐ ja
☐ neen
6	Gezien de leeftijdsopbouw van ons koor moeten we er rekening mee houden dat niet iedereen in de toekomst kan blijven meezingen. Toch willen die mensen misschien bij Ars Musica betrokken blijven. Hoe zouden we dat kunnen bevorderen?	

Naam:.....

“Ars Musica”

Bijlage 2.

Tussenrapportage toekomstvisie

Resultaten enquête leden Ars Musica.

1. De meeste leden beoordelen hun stem als goed. Zes als matig en zes weten het niet.
2. Het toetsen van de stem willen 17 personen individueel doen, 24 leden in kleine groepjes en 9 personen maakt het niet uit.
3. Het overgrote deel van de leden, namelijk 46, vindt het repertoire voldoende gevarieerd. Een enkeling vindt het te gevarieerd en ook een vindt het onvoldoende gevarieerd. Er worden bij de antwoorden wel enkele opmerkingen geplaatst (geen duidelijk oordeel, een beetje klassieker, iets meer “lustige Lieder”).
4. Er is groot draagvlak om door te gaan met uit het hoofd leren en thuis oefenen. 44 Leden onderschrijven die ambitie en 6 leden vinden dat we daar niet mee moeten doorgaan.
5. Er zijn allerlei suggesties gegeven op de vraag hoe we onderscheidend, aansprekend en uitdagend kunnen zijn. Wat in de reacties opvalt zijn de volgende dingen;
 - voeg iets toe aan het zingen. Zoals bewegen, samen met orkest of andere begeleiding, combineren met wandelen, eten, interactief met publiek, klappen, aankleding koor én de omgeving
 - variatie in programma (luistermuziek en meezingers; klassiek en liederen die huidige generatie aanspreken; alle talen);
 - variatie in samenstelling en opstelling tijdens concerten;
 - netjes verzorgd, discipline, aandacht voor presentatie, kleding;
 - verschillend soort optredens: bij evenementen, verschillende locaties binnen en buiten, vaker optreden, samen met anderen.
 Maar er zijn in de antwoorden allerlei nuanceringsen.
6. Meerdere leden willen een bijdrage leveren aan het functioneren van het koor: 31 personen. 15 leden willen dat niet en 4 gaven geen antwoord op die vraag.
7. Er is grote steun voor het huidige beleid: mogelijkheid om lid te blijven en mee te doen aan activiteiten. Suggesties voor extra activiteiten voor of met niet-zingende leden: jaarlijks een avondje.

Indien men dat wenst: inzet bij commissies of andere werkzaamheden (bijvoorbeeld PR). Er wordt ook aandacht gevraagd voor de ouder wordende stem.

De projectgroep heeft geconstateerd dat we een grote en mooie respons hebben gekregen. Maar ook vastgesteld dat we een beetje dieper in een aantal zaken moeten duiken, vooraleer we een goed onderbouwde toekomstvisie kunnen voorleggen. Daarom wil de projectgroep wat tijd nemen. Jos Ards zal in januari 2018 de stemmen toetsen. Aan die toetsing zullen enkele criteria ten grondslag liggen, die vooraf worden gecommuniceerd. Belangrijk kader daarbij is dat we het kwaliteitsniveau van ons koor willen handhaven. De uitkomst van deze toetsing is vrij cruciaal voor onze mogelijkheden en ambities. Ook zullen twee leden van de projectgroep een gesprekje houden met de personen die vinden dat we niet moeten doorgaan met uit het hoofd zingen. Het is van belang om de argumenten te kennen om die goed te kunnen wegen (en inmiddels hebben we ook de op dit punt niet volledig succesvolle aanloop naar ons concert in Deurne).

Als we die beide dingen hebben gedaan in het begin van 2018, dan buigt de projectgroep zich verder over de – met die twee acties aangevulde – resultaten.

Namens de projectgroep Toekomstvisie
Jo van Lieshout, voorzitter.

Bijlage 3. Stemtestformulier 2018

“Ars Musica”

STEMTEST JANUARI 2018

Naam:

Datum:

Adres:

Huidige stemsoort:

Woonplaats:

Beoordeling: J. Ardts, dirigent

Email:

Tel:

<p>Stembereik (om te bekijken of dit voldoende is om bij een partij te worden ingedeeld)</p>	<p>Van max laag.....tot max hoog</p>		
<p>Het nazingen van: - een toon - een muziekfragment (een groepje tonen met ritme) (muziekfragment) - het overnemen van een toon van elkaar.</p>	<p>Toon overnemen</p> <p>0 Goed 0 Voldoende 0 Onvoldoende</p>	<p>Muziekfragment overnemen</p> <p>0 Goed 0 Voldoende 0 Onvoldoende</p>	<p>Toon van elkaar overnemen</p> <p>0 Goed 0 Voldoende 0 Onvoldoende</p>
<p>Ritme gevoel (voorbeelden nemen uit repertoire) bijvoorbeeld ritme neuriën en naklappen</p>	<p>☐ Goed ☐ Voldoende ☐ Onvoldoende</p>		
<p>Voorzingen van recent ingestudeerd werk Concertprogramma Deurne (melodisch en ritmisch) Minimaal 8 maten</p> <p>Mate van stemvastheid (zuiverheid) en stemgebruik</p>	<p>Uitvoering werk: ☐ Goed ☐ Voldoende ☐ Onvoldoende</p> <p>☐ Goed ☐ Voldoende ☐ Onvoldoende</p>		
<p>Oordeel stemtest</p>	<p>☐ Voldoet aan huidig gewenst niveau ☐ Voldoet niet/te weinig aan gewenst niveau ☐ Stemsoort: sopr./ alt/ tenor/ bas</p> <p>Eventueel stemadvies:</p> <p>Eventuele aandachtspunten:</p>		